

หน่วยงานรับผิดชอบ ศูนย์ศึกษาและส่วนพัฒนานวนศาสตร์ชุมชนที่ 12 (เพชรบูรณ์)
ชื่อกิจกรรมที่ดำเนินการศึกษา แผ่นประคบสมุนไพร

ภูมิปัญญาท้องถิ่น “แผ่นประคบสมุนไพร”

ประวัติกลุ่มสมุนไพรทุ่งทรายทอง

คุณสมนึก จันทร์จร ประธานกลุ่ม ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านสมุนไพรจากคุณพ่อจันทร์ จันทร์จร อดีตแพทย์แผนโบราณ เมื่อขณะที่คุณพ่อจันทร์ยังมีชีวิตอยู่ก็ได้สนใจในเรื่องสมุนไพรมากนับ ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 คุณสมนึกได้เริ่มศึกษาค้นคว้าตำราสมุนไพรของคุณพ่อจันทร์ จึงได้เห็นความสำคัญของตำราแพทย์แผนโบราณ และคุณค่าของสมุนไพรไทยซึ่งมีอยู่ทั่วไปในท้องถิ่น ระยะเวลาได้เริ่มทำสมุนไพรลูกประคบ แจกตามบรรดาญาติพี่น้องให้ไปทดลองใช้ พบว่าสมุนไพรลูกประคบสามารถบรรเทาอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อได้เป็นอย่างดี จึงได้มีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการใช้งาน และได้จัดทำแผ่นประคบร้อนในภายหลัง

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรไทยทุ่งทรายทอง ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 477 หมู่ที่ 9 ตำบลหนองพะยอม อำเภอดงพานหิน จังหวัดพิจิตร เป็นกลุ่มจัดตั้งขึ้นเพื่อปลูกและแปรรูปสมุนไพร โดยการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ประมาณ 16 คน ได้ร่วมกันลงทุนและแปรรูปสมุนไพรตั้งแต่ปีพ.ศ. 2544 และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรไทยทุ่งทรายทองได้รับการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2548 โดยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดพิจิตร สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพิจิตร จนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มาตรฐานเลขที่ มพช. 176/2546 และได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า “สมุนไพรทุ่งทรายทอง” จากสำนักเครื่องหมายการค้า กรมทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2548

สถานที่ตั้งกลุ่มสมุนไพรไทยทุ่งทรายทอง

คุณสมนึก จันทร์จอร์ ประธานกลุ่มสมุนไพรทุ่งทรายทอง

สมาชิกภายในกลุ่มสมุนไพรทุ่งทรายทอง

ขั้นตอนการทำแผ่นประคบสมุนไพร

1. วัสดุอุปกรณ์

1. สมุนไพร ได้แก่ ใบมะขาม ผิวมะกรูด ตะไคร้ ขมิ้นชัน ใพล ใบยูคาลิปตัส ใบเตย และใบหนาด
2. ตะกร้า
3. มีด
4. เขียง
5. กระทง
6. กะละมัง
7. ตะแกรง
8. ตู้อบ
9. เครื่องบด
10. ซ้อนตักสมุนไพร
11. ทราย
12. ผ้าใยสำลี
13. จักรเย็บผ้า
14. ผ้ากั้นเปื้อน
15. หมวกคลุมผม
16. ผ้าปิดจมูก

2. สมุนไพรที่ใช้ทำแผ่นประกบ

2.1 มะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tamarindus indica* Linn.

ชื่อวงศ์ : Caesalpinaceae

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น มะขามมีลำต้นสูงประมาณ 6 – 20 เมตร ลำต้นมีลักษณะอ้วนและโค้งงอ เปลือกลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อนและเปลี่ยนเป็นสีดำ เมื่ออายุมากขึ้น ลำต้นแตกกิ่งก้านสาขามาก กิ่งเหนียวหักยาก ทรงพุ่มแน่นแผ่เป็นวงกลม ปลายกิ่งจะห้อยย้อยลง

ใบ เป็นใบประกอบ แบบขนนกปลายคู่ออกสลับใบย่อย 10-20 คู่ ขนาดเล็ก รูปขอบขนานขนาดเล็กค่อนข้างยาวปลายมนกลม ขนาดของใบย่อย 1-2.4 x 4.5-9 มิลลิเมตร ก้านใบย่อยสั้น โคนใบใหญ่ขึ้น แผ่นใบเรียบไม่มีขน หลังใบสีเขียวเข้มกว่าท้องใบ

ดอก แบบสมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง ดอกมักบานจากดอกโคนไปยังดอกปลายช่อ ช่อยาว 5-10 เซนติเมตร มีดอกย่อย 10-15 ดอก เมื่อบานเต็มที่ดอกกว้าง ยาว 2 x 2.5 เซนติเมตร ดอกตูมมีกลีบหุ้ม 1 กลีบ สีแดงขอบๆ มีขนสั้นสีขาว เมื่อดอกบานกลีบหุ้มนี้จะหลุดร่วงไป

กลีบเลี้ยงปลายแหลมสีเหลือง 4 กลีบ ปลายมีสีแดงเรื่อๆ กลีบดอก 5 กลีบ ไม่เท่ากัน 2 กลีบเล็ก ลงจนไปชุกอยู่ใต้เกสร จึงเห็นทั่วไปว่ามีกลีบดอกแค่ 3 กลีบ มีลายเส้นกลีบดอกสีแดงเข้ม ปลายกลีบดอก มีรอยย่น เกสรผู้ 3 อัน ติดกันอยู่ใต้กลีบดอก รังไข่ 1 อัน

ผล เป็นฝัก ตรงหรือโค้งงอ ยาวราวๆ 3-14 เซนติเมตร ฝักอ่อนสีเขียวเคลือบด้วยฝุ่นสีน้ำตาลจับที่ผิว จึงมองดูเหมือนสีน้ำตาลอมเขียว แต่พอฝักแก่จะเปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาลเป็นมัน เนื้อในติดกันตลอดฝัก มีราก 3 เส้นตามยาวฝัก เมล็ด 3-10 เมล็ด เปลือกเมล็ดแข็งเป็นมันสีน้ำตาลดำห่อหุ้มเนื้อในเมล็ดซึ่งมีสีขาว แข็ง รสมันฝาด

สรรพคุณ

***ใบ** ช่วยทำความสะอาดผิวหนัง แก้ฟกบวม บำรุงผิว บรรเทาอาการคันตามร่างกาย ดื่มน้ำต้มช่วยย่อย และขับปัสสาวะ

***เปลือกต้น** ต้มกับน้ำหรือน้ำปูนใส แก้ท้องเดิน

***เนื้อในฝัก** เป็นยาระบายอ่อนๆ แก้ไอ ขับเสมหะ

***เมล็ด** คั่ว ใช้เนื้อในขับพยาธิไส้เดือน

***ราก** แก้ท้องร่วง กล่อมเสมหะและโลหิต

***เปลือกต้น** รสฝาดเมาร้อน สมานบาดแผลต่างๆ แก้ฝี แก้ท้องร่วง ชะล้างบาดแผลทุกชนิด แก้ไข้

ชนิด แก้ไข้

***ใบ** รสเปรี้ยวฝาด แก้ตามัว ตาอักเสบ แก้เสมหะเหนียว ขับเสมหะ แก้อ่อนใน แก้ไอ แก้หวัดคัดจมูก ขับเสมหะในลำไส้ เป็นยาระบาย ขับลมในลำไส้ ขับพยาธิในเด็ก ประคบให้เส้นเอ็นหย่อน แก้บิด แก้ผิวหนังคัน ฟอกโลหิต ขับเหงื่อ ขับปัสสาวะ

2.2 มะกรูด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Citrus hystrix* DC.

ชื่อวงศ์ : Rutaceae

ลักษณะทั่วไป

ลำต้น เป็นพุ่มไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง มีความสูงประมาณ 2-8 เมตร ลำต้นเป็นไม้เนื้อแข็ง บริเวณลำต้นและกิ่งมีหนามแข็งยาวและแหลม ผิวเปลือกลำต้นเรียบสีน้ำตาลอ่อน ลักษณะทรงพุ่มโปร่ง แตกกิ่งก้านสาขาแผ่กระจายอยู่ทั่วไป

ใบ มีลักษณะเป็นใบเดี่ยว ลักษณะคล้ายกับใบไม้ 2 ใบต่อกันอยู่ ส่วนของใบส่วนล่างที่ติดต่อกับก้านใบคือหูใบ ใบมีสีเขียวแก่พื้นผิวเรียบเกลี้ยงเป็นมัน มีต่อมน้ำมันกระจายอยู่ทั่วไป มีกลิ่นหอมฉุน ขนาดใบกว้างประมาณ 2.5-5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-8 เซนติเมตร

ดอก มะกรูดจัดเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกจากง่ามใบเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นช่อสั้นๆ กลีบเลี้ยงส่วนปลายแยกเป็น 4 – 5 กลีบ มีขนปกคลุม กลีบดอกสีขาวลักษณะรูปไข่ปลายแหลมประมาณ 7-12 มิลลิเมตร กว้างประมาณ 2.5 – 5 มิลลิเมตร ดอกมีกลิ่นหอม มีเกสรตัวผู้ 18-20 อัน ก้านเกสรตัวผู้ยาวประมาณ 2 – 3 มิลลิเมตร อับเรณูมีลักษณะเป็นรูปไข่ยาว ก้านเกสรตัวเมียยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร รังไข่กลม

ผล รูปร่างค่อนข้างกลมเป็นผลเดี่ยว แบบ Berry ติดผลตลอดทั้งปีผลอ่อนสีเขียวแก่เมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองสดขนาดของผลเท่ากับผลมะนาวหรือใหญ่กว่าเล็กน้อยผิวเปลือกนอกขรุขระเป็นปุ่มปมคล้ายผลส้มซ่า บริเวณผิวมีต่อมน้ำมันกระจายอยู่ทั่วไปและมีจุดที่ขั้วและก้นของผล ภายในผลมีเมล็ดจำนวนมาก

สรรพคุณ

ผิวจากผลผสมกับขิง ไพล พริกไทย ดิบลิ ประุงเป็นยาขับลมในลำไส้ น้ำในผล แก้ไอ กัดเสมหะ ในลำคอ รักษาเลือดออกตามไรฟัน ฟอกประจำเดือน ฯลฯ ผิวมะกรูดมีต่อมน้ำมันมาก แก้มวงเวียน นำไปใช้ทำเครื่องหอมและเป็นยาบำรุงหัวใจ

2.3 ตะไคร้

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cymbopogon citrates* (DC.) Stapf

ชื่อวงศ์ : Graminae

ลักษณะทั่วไป

เป็นพืชที่มีอายุหลายปี ลำต้นรวมกันเป็นกอ ใบยาวเรียว ปลายแหลมสีเขียวใบไม้ดอกเทา มีกลิ่นหอม ดอกออกเป็นช่อยาวมีดอกเล็กฝอยเป็นจำนวนมาก

การปลูก

ปลูกโดยการเอาต้นเหง้าปักชำเอาไว้ โดยตัดใบออกให้เหลือตอนโคนยาวพอสมควร ตะไคร้ชอบดินร่วนซุย เจริญงอกงามได้ในดินแทบทุกชนิด

สรรพคุณ

แต่งกลิ่น บรรเทาปวดเมื่อย ลดการอักเสบ กาบใบมีน้ำมันหอมระเหยมาก รักษาอาการปวดหัว อาการปวดท้อง โดยต้มน้ำตะไคร้ดื่ม ความสามารถในการรักษาอาการปวดท้องนี้ ได้จากน้ำมันระเหยในกาบใบของตะไคร้

2.4 ขมิ้นชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Curcuma longa* Linn.

ชื่อวงศ์ : Zingiberaceae

ลักษณะทั่วไป

เป็นพืชล้มลุก สูง 30-90 เซนติเมตร มีอายุหลายปี มีเหง้าใต้ดิน เนื้อในเหง้ามีสีเหลืองอมส้ม มีกลิ่นเฉพาะ เหง้ามีขนาดเล็กกว่าและกลิ่นฉุนกว่าเหง้าขมิ้นอ้อย ส่วนเหนือดินเป็นก้านใบหุ้มซ้อนกัน ใบเป็นใบเดี่ยวขนาดใหญ่แทงออกจากเหง้ารูปใบหอกกว้าง 12-15 เซนติเมตร ยาว 30-40 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อ ก้านดอกยาว แทงออกจากเหง้าแทรกขึ้นมาระหว่างก้านใบ ช่อดอกรูปทรงกระบอก กลีบดอกสีเหลืองอ่อน มีใบประดับสีเขียวอ่อนหรือสีนวล ดอกบานครั้งละ 3-4 ดอก ผลรูปกลม มี 3 พู ในหน้าแล้งขมิ้นจะลงหัว ต้นและใบบนดินจะแห้งตาย

การปลูก

ขมิ้นชอบอากาศค่อนข้างร้อนและมีความชุ่มชื้นในเวลากลางคืน ชอบดินร่วนซุยมีความอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำดี ไม่ชอบดินเค็ม ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ประมาณ 5-7.5

สรรพคุณ

แก้โรคผิวหนัง ช่วยรักษาเม็ดผดผื่นคัน ช่วยลดการอักเสบ เหง้าขมิ้นชันมีน้ำมันหอมระเหย สีเหลืองปนส้ม มีกลิ่นเฉพาะสาระสำคัญในน้ำมันหอมระเหยได้แก่ เทอร์เมอรอน แอทแลนโทน และซินจิเบอโรน

2.4 ไพล (Phlai), Cassumunar

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zingiber cassumunar Roxb.*

วงศ์ : Zingiberaceae

ลักษณะทั่วไป

ไม้ล้มลุก ลงหัวเป็นแง่ง ติดต่อกันคล้ายพวงขิง ต้นกลม ใบสีเขียวเล็กยาวเรียวแหลม ดอก โดกลม มีดอกเล็กๆ แฉงออกตามเกล็ดดอกในฤดูฝน

สรรพคุณ

เหง้า – แก้ปวดเมื่อย ลดการอักเสบ ฟกช้ำ คลายกล้ามเนื้อแก้บิด ขับฟองโลหิต แก้ปวดท้อง แก้ท้องผูก แก้ท้องอืดเฟ้อ แก้จุกเสียด บีบมดลูก แก้ปวดบวม

น้ำมันไพล - น้ำมันสกัดจากเหง้าไพล ได้รับการพิสูจน์ผลทางยาแก้ปวดบวม โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

2.6 ยูคาลิปตัส

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Eucalyptus camaldulensis*, Dehnh.

วงศ์ : MYRTACEAE

ลักษณะทั่วไป

ไม้ยูคาลิปตัสเจริญเติบโตดี มีขนาดความโตทางเส้นรอบวงประมาณ 100 - 130 ซม. ขนาดความสูง 25 - 30 เมตร

สรรพคุณ

ใบของยูคาลิปตัสมีน้ำมันหอมระเหยทำให้ช่วยผ่อนคลาย

2.7 เตย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pandanus kaidus* Kurz.

วงศ์ : PANDANACEAE

ลักษณะทั่วไป

ใบ รูปหอกแหลมยาว ปลายโค้งไปทางปลายใบ ใบหนึ่งยาวกว่า 2 เมตร ปลายใบเรียวแหลมชี้ดออกไป เป็นดั่งยาว ลำต้น มีลักษณะเป็นปล้อง มีใบแตกออกมาจากข้อหรือปล้องโดยรอบ

สรรพคุณ

- รากอากาศ รับประทานเป็นยาขับปัสสาวะ แก้นิ่ว ท่อปัสสาวะพิการ

- เนื้อเยื่อภายในของส่วนคอหรือปลายยอดที่อยู่ใจกลางลำต้น มีลักษณะนุ่มขาวคล้ายหน่อไม้สามารถนำมาประกอบอาหารได้ แต่ต้องทำให้สุกเสียก่อนใช้แกงได้

- ใบมีกลิ่นหอม

2.8 หนาด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Blumea balsamifera* (Linn.) DC.

วงศ์ : COMPOSITAE

ลักษณะทั่วไป

ใบ รูปขอบขนานแกมรูปไข่ กว้าง 1.5-12.0 ซม. ยาว 6-30 ซม. ปลายและโคนใบแหลม ด้านบนมีขนนุ่มละเอียด ด้านล่างมีขนนุ่มสีขาว

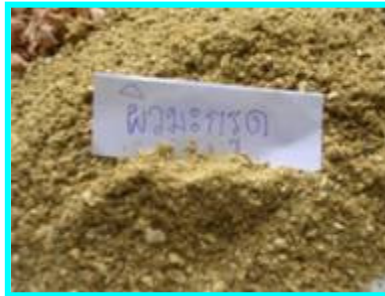
สรรพคุณ

ใบ ระวังอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ บรรเทาอาการปวดท้อง เหน็บชา แก้โรคลำไส้ซ้ออักเสบ

3. ส่วนประกอบของสมุนไพร

1. ใบมะขาม จำนวน 1 หยิบมือ

2. ผิวมะกรูด จำนวน 3 ชีด

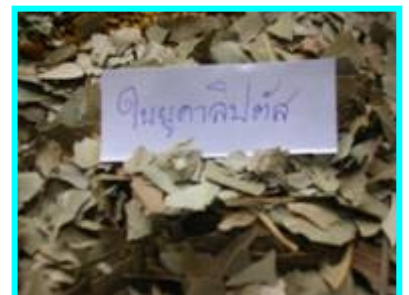
3. ตะไคร้ จำนวน 3 ชีด

4. ขมิ้นชัน จำนวน 1 ชีด

5. ไพล จำนวน 4 ชีด

6. ใบยูคาลิปตัส จำนวน 1/2 ชีด

7. ใบเตย จำนวน 1 หยิบมือ

8. ใบหนาด จำนวน 1 หยิบมือ

4. วิธีทำแผ่นประกบ

กระบวนการผลิตจะเริ่มที่สมาชิกภายในกลุ่มจะปลูกสมุนไพรที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบภายในพื้นที่ของตนเอง และบางชนิดก็สามารถหาได้ในท้องถิ่น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เก็บและขุดสมุนไพรที่นำมาใช้ในแผ่นประกบ

2. ล้างทำความสะอาดสมุนไพรที่ขุดหรือเก็บมาแล้ว

3. คัดเลือกสมุนไพรที่สมบูรณ์และคุณภาพดี

4. หั่นสมุนไพรที่ล้างสะอาด

5. นำสมุนไพรที่หั่นแล้วมาตากให้แห้ง

6. นำสมุนไพรที่ตากแล้วมาอบในตู้อบ ตั้งอุณหภูมิ 120 องศา ใช้เวลา 20 นาที อบสมุนไพรได้ 40 กิโลกรัม

7. สมุนไพรที่อบจนแห้งแล้วนำมาบดให้ละเอียด

8. ตัดเย็บผ้าที่จะใช้ในการทำแผ่นประคบสมุนไพร

9. บรรจุสมุนไพรที่บดละเอียดและผสมกันเรียบร้อยแล้วลงในแผ่นประคบสมุนไพรที่เตรียมไว้

10. นำแผ่นประคบสมุนไพรที่เสร็จแล้วบรรจุลงในกล่องพร้อมออกจำหน่าย

สำหรับทุกขั้นตอนของการแปรรูปได้ทำความสะอาด โดยเครื่องมือที่ทันสมัยหลายอย่างมาใช้ในการผลิต ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดพิจิตร แต่บางชนิดต้องผลิตด้วยมือ เพราะเครื่องจักรไม่สามารถทำได้ ซึ่งก็เป็นการสร้างงานภายในชุมชนด้วย โดยกลุ่มจะจ้างแรงงานจากประชาชนในท้องถิ่นรวมถึงนักเรียน นักศึกษาที่ว่างงาน และต้องการหารายได้พิเศษหลังเลิกเรียนด้วย นอกจากนี้สมุนไพรทุกชนิดที่ทางกลุ่มสมุนไพรไทยนำมาใช้ในแผ่นประคบต้องได้รับการดูแลทุกขั้นตอนของการผลิต เพื่อให้ได้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ดีจนได้รับเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

สรรพคุณแผ่นประคบสมุนไพร

ช่วยให้กล้ามเนื้อผ่อนคลาย บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อและข้อต่อรวมถึงการปวดประจำเดือนของสตรี ช่วยบรรเทาอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ ช่วยบรรเทาอาการชาบวม กล้ามเนื้ออักเสบ ช่วยบรรเทาอาการตึงตัวของข้อต่อกระดูก กระตุ้นการไหลเวียนของเลือดให้ดีขึ้น และช่วยคลายเครียดจากกลิ่นสมุนไพรหลังการประคบเหมาะสำหรับบุคคลทั่วไปที่มีอาการปวดเมื่อยล้าจากการทำงานต่อเนื่องตลอดวัน สตรีที่มีอาการปวดประจำเดือน นักกีฬาที่มีอาการปวดเมื่อยจากการเล่นกีฬา ผู้สูงอายุที่มีอาการปวดเมื่อยตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย

วิธีใช้

1. นำแผ่นประคบสมุนไพรวางในตู้ไมโครเวฟ แล้วตั้งอุณหภูมิ 800 W (อุณหภูมิสูง) ครั้งแรก 1-2 นาที ใช้ต่อเนื่อง 1 นาที
2. นำแผ่นประคบไปวางประคบในบริเวณที่ปวดเมื่อยจนแผ่นประคบคายความร้อนออกมา
3. เมื่อใกล้เย็นก็นำมาอบให้ความร้อนใหม่ได้อีก ตามต้องการจนอาการบรรเทาหรือรู้สึกดีขึ้น

วิธีเก็บรักษา

เพื่อรักษาประสิทธิภาพของแผ่นประคบสมุนไพร หลังจากใช้ควรเก็บใส่ถุงพลาสติกปิดปากถุงให้สนิท เก็บในที่แห้ง หลีกเลี่ยงการถูกน้ำและความชื้น

ข้อควรระวัง

1. หากต้องการใช้แผ่นประคบติดต่อกัน ควรเว้นระยะห่างในการอบอย่างน้อย 15 นาที
2. อย่านำแผ่นประคบไปนึ่ง ต้องใช้กับตู้อบไมโครเวฟเท่านั้น

จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

- สูตรสมุนไพรที่นำมาบรรจุเป็นแผ่นประคบที่สืบทอดมาจาก คุณปู่จันทร์ จันทรจักร ซึ่งเป็นแพทย์แผนโบราณ และปราชญ์ชาวบ้านซึ่งมีประสบการณ์ในการใช้สมุนไพรตลอดชั่วชีวิต

- ความประณีต สวยงามในการตัดเย็บ และรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่สะดวกต่อการใช้งานได้ง่ายขึ้นในสภาพชีวิตปัจจุบัน

- ประโยชน์ในการใช้สอยได้สะดวก แผ่นประคบพัฒนาจากแนวคิดของลูกประคบสมุนไพร ซึ่งต้องนั่ง แต่แผ่นประคบสามารถใช้ได้กับเตาอบไมโครเวฟซึ่งสะดวกต่อการใช้งานยิ่งขึ้น

- แผ่นประคบมีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม และข้อมูลที่ครบถ้วนต่อลูกค้าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- แผ่นประคบสมุนไพรมีมาตรฐานรับรอง โดยได้รับอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์

ชุมชน จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ต้นทุนการผลิต

- ลงทุนเริ่มแรก 6,800 บาท
- เงินทุนปัจจุบัน 218,670 บาท

การตลาดและราคา

การตลาด แผ่นประคบสมุนไพรจำหน่ายในประเทศตามร้านค้า เช่น ร้านรัชนิดา สุขุมวิท 63 กรุงเทพฯ ร้านบาราต้า ซอยนานา สุขุมวิท กรุงเทพฯ ร้านบ้านสุขภาพดี อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เป็นต้น และจำหน่ายในต่างประเทศ ปัจจุบันมีตัวแทนจำหน่ายมารับแผ่นประคบไปจำหน่ายประเทศจีนและญี่ปุ่น ซึ่งมีช่องทางจำหน่าย โดยการลงสื่อหนังสือพิมพ์ และวิทยุในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังออกร้านตามงานแสดงสินค้าต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ราคาของแผ่นประคบสมุนไพร

- แผ่นประคบเอว	ราคา	650	บาท
- แผ่นประคบเข่า	ราคา	550	บาท
- แผ่นประคบมือ	ราคา	1,000	บาท
- แผ่นประคบไหล่	ราคา	850	บาท
- แผ่นประคบเท้า	ราคา	850	บาท

รายได้

- รายได้ของกลุ่ม 30,000 – 50,000 บาท/เดือน
- รายได้เฉลี่ยของสมาชิก 2,00-3,000 บาท/คน/เดือน